

Onderwerp Stand van zaken projecten afval 2024 en doorkijk naar 2025
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 0

Ons kenmerk 337173-2024

Datum

Uw brief
van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

We hebben de gezamenlijke doelstelling om afvalvrij te zijn in 2030. Conform de Routekaart Groningen Afvalvrij 2030 lopen er allerlei projecten en activiteiten die bijdragen aan deze doelstelling. Met deze brief informeren we u over de stand van zaken van een aantal projecten.

Voorbereidingen burgerberaad over afval in volle gang

Nu de startnotitie Groninger Burgerberaad Afval is vastgesteld, zijn wij bezig met de voorbereidingen. In deze fase gaat dit om de publiekscampagne en werving van de deelnemers. In januari 2025 worden de brieven aan de mogelijke deelnemers verzonden en gaan wij de wijken en dorpen in om inwoners te informeren en enthousiasmeren over het aankomende burgerberaad. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Afvalpreventie: Voorkomen is beter dan genezen

Op 12 juli 2023 heeft u het initiatiefvoorstel 'Afvalpreventie: voorkomen is beter dan genezen' aangenomen. Wij onderschrijven uw standpunt over het belang van afvalpreventie en informeren u graag over de ontwikkelingen op dit gebied.

Om te beginnen is onze gemeente sinds april onderdeel van de Koplopersgroep Afvalpreventie, georganiseerd door Rijkswaterstaat binnen hun programma VANG (Van Afval Naar Grondstof) Huishoudelijk Afval. Hierin werken we samen met andere gemeenten aan gezamenlijke knelpunten, zoals meten en evalueren van afvalpreventie, juridische mogelijkheden voor afvalpreventie en het meekrijgen van verschillend gemotiveerde inwoners. Via dit overleg hebben we de mogelijkheid om deze knelpunten aan te kaarten bij Rijkswaterstaat. Zij kunnen overkoepelend meedenken en ondersteunen.

Wasbare luiers en zindelijkheidstraining voor verminderen luierafval

We hebben onderzocht wat de oorzaak is van het groeiende aantal babyluiers in het restafval. De voornaamste reden is dat kinderen steeds later zindelijk zijn. Dit levert naast een heleboel afval, de nodige sociale problemen op. Kinderen worden bijvoorbeeld geweigerd op scholen als ze niet zindelijk zijn. Uit ervaring van andere gemeenten blijkt dat individuele acties vanuit de gemeente weinig effect hebben op een gewenste olievlekbeweging om luiers te verminderen. Daarom kiezen wij ervoor om samen te werken met zorgprofessionals om luierafval te verminderen. Zorgprofessionals kunnen logischer en geloofwaardiger de boodschap verspreiden, omdat zij meer contact hebben met de inwoners over dit onderwerp. Daarnaast hebben zij meer verstand van de gezondheids- en welzijnseffecten. De contacten met verschillende zorgprofessionals en -organisaties zijn gelegd en een aantal hiervan is enthousiast om samen te werken. Ook intern zijn samenwerkingsmogelijkheden gevonden, zoals met het programma Kansrijke Start, dat zich richt op de eerste maanden. Momenteel onderzoeken we concreet de volgende deelprojecten:

- Campagne opzetten en informatie beschikbaar stellen over belang van tijdige zindelijkheid in samenwerking met GGD/Jeugdgezondheidszorg.
- Wasbare luiers introduceren bij zorgprofessionals: pilotproject met kinderdagverblijven en ziekenhuizen.
- Wasbare luiers introduceren bij Kraamzorg het Groene Kruis.
- Opzetten van een lesprogramma bij de opleiding pedagogische medewerkers van het Alfa College over duurzaam en gezond luiergebruik.

Wegnemen barrières voor herbruikbare menstruatieproducten

Ook informeren we u graag over onze aanpak om herbruikbare menstruatieproducten te stimuleren bij inwoners. Allereerst zijn de interne koppelkansen onderzocht, zoals met het programma Menstruatiearmoede (DMO). Om te bepalen wat hiervoor de juiste aanpak is, hebben wij in samenwerking met dit programma onderzocht wat de redenen zijn waarom inwoners de producten wel of niet gebruiken. Belangrijke aspecten voor die afweging zijn: kosten, milieu en informatie over hygiëne en gebruik. Er blijkt dat de financiële drempel voor sommige mensen te hoog is om deze producten aan te schaffen. Hierom gaan we gratis proefpakketten verstrekken. Deze zijn binnenkort te bestellen via de website van Duurzaam Groningen en Groningen Afvalvrij 2030. Om aan de informatiebehoefte te voldoen, gaan we de informatie en voordelen van deze producten delen via social media en de website van Duurzaam Groningen en Groningen Afvalvrij 2030. Hierbij hebben we bewust gekozen om het voor iedereen toegankelijk te maken en niet te focussen op een bepaalde doelgroep.

Nieuw: Afvalvrijdag

De afgelopen jaren organiseerden we in het najaar de Week van het Afval. Uit de naam sprak niet onze ambitie én de weken gingen meer over afvalpreventie dan over afval. We hebben daarom De Week omgevormd naar Afvalvrijdagen, een samenvoeging van onze ambitie – afvalvrij – en vrijdag. We denken hiermee op een meer eigentijdse manier onze ambitie en doelen zichtbaar te maken. Concreet betekent dit dat we iedere tweede vrijdag van de maand omdopen tot een Afvalvrijdag. Iedere keer met een ander onderwerp, altijd met een concreet handelingsperspectief en met als doel dat er minder afval ontstaat.

Volgvel 2

In september zijn we begonnen met tweedehandskleding. Modellen liepen deze dag de langste catwalk in tweedehandskleding van winkels in onze gemeente om aandacht te besteden aan de voordelen van tweedehands kleding. Het startpunt was in Haren en we eindigden op de Vismarkt. Om inwoners te helpen zijn alle tweedehandskledingwinkels nu te vinden in de Stadsgids van Groener Groningen. In oktober stonden we stil bij Single Use Plastics (SUP). Inwoners met een herbruikbare beker beloonden we met een kopje koffie, inwoners zonder beker probeerden we te verleiden er een aan te schaffen. Om ze extra te stimuleren konden zij er ook een bij ons winnen. In november organiseerden we de ludieke actie Boksen tegen aanbiedingen om inwoners tips en trucs te geven om aanbiedingen die ze eigenlijk niet wilden kopen te weerstaan. In december organiseren we een cadeauruilbeurs voor gekregen Sinterklaascadeaus. Inwoners kunnen hun gekregen cadeaus ruilen voor een kerstcadeau of weggeven aan een ander.

In 2025 gaan we in deze lijn door. Thema's die dan voorbijkomen: repareren, je afval goed scheiden, minder voedsel verspillen en een Afvalvrijdag gericht op studenten die verhuizen en hun huisraad weggooien.

Innovatie in de Textielhub: gerecyclede spijkerbroek

Eerder heeft onze gemeente initiatief genomen om circulaire meubelstoffen te realiseren binnen het project Gronings Goud. Vanuit deze samenwerking is ook de Textielhub ontstaan. Nu is onder leiding van partner ReBlend / Groningen werkt Circulair een 100% gerecyclede denim gerealiseerd. De denim bestaat voor 50% uit afgedankte spijkerbroeken die in Groningen zijn ingezameld en voor 50% uit ander textielafval. We hebben hiervoor een transparante keten opgezet: van inzameling van oude spijkerbroeken tot aan het maken van de jeans. Het uiteindelijke resultaat is een denim broek en een denim shirtjacket. De broek en het shirt zijn te koop via de website van OBEY Clothing.

De vervolgstap is een lokale keten om jeans te maken tot een eigen Groningse Spiekerboksem. Meer informatie is te vinden op de website van Groningen Werkt Circulair.

Bouwmateriaalhub

De formule van de Textielhub werkt goed, daarom willen we deze formule ook toepassen op bouwmaterialen. Samen met kennisinstellingen en bedrijven zijn wij gestart met de opzet van een Bouwmateriaalhub. Het beoogde gemeenschappelijke resultaat van de Bouwmateriaalhub is het hergebruiken van bouwmaterialen in een levendige broedplaats, waar innovatie met studenten plaatsvindt en waar een aantal startups zich vestigen. Momenteel zitten we in de opstartfase. In de komende halfjaarlijkse brieven zullen wij u op de hoogte houden van ontwikkelingen omtrent de Bouwmateriaalhub.

Afvalpas op telefoon

Bij de behandeling van het voorstel 'Project Afval BOR 24 – aanschaf licenties 21Qubz' is aan u toegezegd terug te komen op de mogelijkheden voor het invoeren van de afvalpas op de mobiele telefoon. We hebben onderzocht of en hoe dit systeem ingevoerd kan worden. Er zit helaas een aantal beperkingen aan dit systeem. Zo is onze huidige afvalpas gebonden aan een adres terwijl een afvalpas op de telefoon persoonsgebonden zou zijn. Hierdoor verzamelen we geen persoonsgegevens bij het

Volgvel 3

gebruik van een ondergrondse container. Daarnaast is het op dit moment niet mogelijk om de ICT hardware op de afvalbrengrstations in te richten op een dergelijk systeem, waar nu een afvalpas nodig is voor het brengen van grof vuil. De Gemeente Utrecht biedt wel een mogelijkheid voor een afvalpas op de telefoon. Er is echter een belangrijk verschil met onze gemeente, namelijk dat vrijwel alle ondergrondse containers in Utrecht toegankelijk zijn zonder afvalpas. Iets waar wij bewust niet voor kiezen omdat dit nadelig is voor het behalen van onze afvaldoelstellingen. Het gebruik van de afvalpas op een telefoon wordt in Utrecht alleen in specifieke situaties ingezet, zoals voor bedrijven.

Deze beperkingen zorgen ervoor dat we momenteel niet klaar zijn om dit toe te passen. Er zijn geen vervolgstappen gepland, mochten er mogelijkheden komen, dan kunnen wij stappen zetten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.